

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. ректора

M. Kurko

М.Н. Курко

січня 2016 р.

ПРОГРАМА

**для підготовки до вступних випробувань
з «Української мови та літератури»**

Схвалено

на засіданні кафедри української та
арабської філології

Протокол № 6 від 12 січня 2016 р.

Завідувач кафедри *S.P. Kasianova* С.П. Касьянова

Київ – 2016

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму курсу «Українська мова та література» для вступу до Міжрегіональної Академії управління персоналом складено на основі програми загальноосвітньої школи. Зважаючи на варіативність програм з української літератури для загальноосвітніх навчальних закладів, до програми внесено персоналії письменників і художні твори, вивчення яких передбачено всіма чинними програмами і відображено в усіх підручниках, рекомендованих Міністерством освіти і науки України. Обсяг знань із теорії літератури відповідає вимогам тестів, рекомендованих Міністерством освіти і науки України.

Матеріал програми розподілено за такими розділами:

I. Українська мова

1. Фонетика і графіка. Орфоепія і орфографія
2. Лексика і фразеологія
3. Морфологія і орфографія
4. Синтаксис і пунктуація
5. Стилїстика (загальні відомості)

II. Українська література

1. Усна народна творчість
2. Давня українська література
3. Література кінця XVIII – початку XX століття
4. Література XX століття
5. Теорія літератури (загальні відомості)

Програма

Розділ I. Українська мова

1. Фонетика і графіка. Орфоенія і орфографія. Звуки і букви. Український алфавіт. Наголос. Вимова приголосних звуків. Подвоєння та подовження приголосних. Зміни приголосних при словотворенні. Правила переносу слів. Спрощення в групах приголосних. Уживання апострофа. Уживання м'якого знака. Засоби милозвучності: чергування *у – в, і – й*. Правопис власних назв. Правопис слів іншомовного походження. Правопис префіксів.

2. Лексика і фразеологія. Лексичне значення слова. Однозначні й багатозначні слова. Неологізми. Омоніми. Омографи. Синоніми. Метонімія. Синекдоха. Діалектні слова. Застарілі слова. Професійні слова. Запозичені слова. Фразеологічний зворот.

3. Морфологія і орфографія. Іменник. Поділ іменників на відміни та групи. Рід відмінюваних іменників. Рід невідмінюваних іменників. Родовий відмінок однини іменників II відміни чоловічого роду. Кличний відмінок іменників. Відмінювання прізвищ, імен та по батькові. Правопис складних іменників.

Прикметник. Розряди прикметників за значенням: якісні, відносні та присвійні прикметники. Творення ступенів порівняння прикметників. Правопис складних прикметників.

Числівник. Відмінювання числівників. Поєднання числівників з іменниками.

Правопис прислівників. Займенник. Розряди займенників за значенням.

Дієслово. I та II дієвідміни дієслів. Правопис особових закінчень дієслів. Творення форм наказового способу дієслова. Дієприкметник. Дієприкметниковий зворот. Дієприслівник, особливості його вживання.

Похідні й непохідні прийменники. Правопис прийменників. Частка. Формотворчі частки. Правопис часток. Сурядні і підрядні сполучники.

4. Синтаксис і пунктуація. Словосполучення. Зв'язок слів у словосполученні: узгодження, керування, прилягання. Складений підмет. Просте речення. Складне речення. Поширене речення. Розділові знаки при однорідних членах речення. Відокремлені члени речення. Відокремлене означення. Розділові знаки при узагальнювальних словах. Однорідні й неоднорідні означення. Неузгоджене означення. Вставні слова, словосполучення й речення. Розділові знаки у складносурядному реченні. Розділові знаки у складнопідрядному реченні. Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні. Розділові знаки при прямій мові. Порівняльний зворот.

5. Стилїстика (загальні відомості). Стилї української літературної мови. Науковий стиль. Публіцистичний стиль. Офіційно-діловий стиль. Художній стиль. Розмовний стиль.

Розділ II. Українська література

1. Усна народна творчість. Календарно-обрядові пісні. Русальні пісні. Балади. Соціально-побутові пісні. Думи. Історичні пісні.

2. Давня українська література. Слово о полку Ігоревім. **І. Вишенський.** Послання до єпископів. **Г. Сковорода.** Всякому городу нрав і права...

3. Українська література кінця XVIII – початку XX ст. **І. Котляревський.** Енеїда. Наталка Полтавка. **Г. Квітка-Основ'яненко** Маруся. Конотопська відьма. **Т. Шевченко.** Катерина. І мертвим, і живим... Кавказ. **П.Куліш.** Чорна рада. **Марко Вовчок.** Інститутка. **І. Нечуй-Левицький.** Кайдашева сім'я. **Панас Мирний.** Хіба ревуть воли, як ясла повні? **І. Карпенко-Карий.** Хазяїн. Сто тисяч. **І. Франко.** Гімн. «Чого являєшся мені...»

Мойсей. **О.Кобилянська.** Людина. **Леся Українка.** Лісова пісня. **В. Стефаник.** Камінний хрест. Новина. **М. Коцюбинський.** Intermezzo. Тіні забутих предків.

4. Українська література ХХ ст. **П. Тичина.** Арфами, арфами... **М. Хвильовий** Я (Романтика). **Ю.Яновський.** Вершники. **М. Куліш.** Мина Мазайло. **У. Самчук.** Марія. **Є. Маланюк.** Сучасникам. **Іван Багряний.** Тигролови. **Остап Вишня.** Чухраїнці. Дещо з українознавства. Вишневі усмішки.

О. Довженко. Зачарована Десна. **В. Сосюра.** Любіть Україну. **Василь Барка.** Жовтий князь. **А. Малишко.** Пісня про рушник. **Гр. Тютюнник.** Три зозулі з поклоном. **Д. Павличко.** Два кольори **В. Симоненко.** Лебеді материнства. **Л. Костенко.** Маруся Чурай **І. Драч.** Балада про соняшник. **Ю. Андрухович.** Рекреації **І. Римарук.** Обнови.

5. Теорія літератури (загальні відомості). Стилістичні фігури та тропи: алегорія, анафора, алітерація, антитеза, асонанс, гіпербола, епітет, епіфора, інверсія, іронія, метафора, оксюморон, порівняння, синекдоха, уособлення.

Епічні жанри: епопея, роман, повість, новела, оповідання. Ліричні та ліро-епічні жанри: поема, елегія. Драматичні жанри: трагедія, комедія, драма, фєєрія. Літературні стилі: бароко, класицизм, романтизм, реалізм, імпресіонізм, експресіонізм, неоромантизм, символізм, постмодернізм.

Структура тестового завдання

Вступне випробування проводиться письмово у вигляді тесту закритого типу. Тестове вступне випробування складається з 20 завдань, кожне з яких оцінюється в 10 балів за правильну відповідь. Таким чином, за правильні відповіді на всі питання абітурієнт може отримати максимальну кількість - 200 балів. Час виконання завдань – 1 година.

Критерії оцінювання тестових вступних випробувань

Критерії оцінювання тестових вступних випробувань абітурієнтів в 200 бальній шкалі.

Максимальна можлива сума набраних балів становить 200.

Мінімальна кількість балів для участі в конкурсному відборі становить 100 балів.

Нормативи оцінювання

Кількість вірних відповідей	Оцінка (кількість балів)
1	10
2	20
3	30
4	40
5	50
6	60
7	70
8	80
9	90
10	100
11	110
12	120
13	130
14	140
15	150
16	160
17	170
18	180
19	190
20	200

Приклад тестового завдання

1. Звук [й] є в кожному слові рядка

- А визволення, зрячий, направляти, егоїст
- Б Йосип, видющий, заячий, їжа
- В розумненький, альтруїзм, забування, ситий
- Г ймення, кав'ярня, єпископ, середне
- Д працювати, прасувальний, порядок, прогірклий

2. Спрощення в групах приголосних відбувається в усіх словах рядка

- А віс..ник, арештан..ська, балас..ний, невіс..ці
- Б влас..ний, дантис..ський, кількіс..ний, контраст..ний
- В шіс..сот, улес..ливий, фашист..ський, ціліс..ність
- Г піз..ній, ненавис..ний, вис..нути, доблес..ний
- Д кіс..ка, кіс..ці, брес..ський, пес..ливий

3. Прямий додаток ужито в реченні

- А Хто з нас у дитинстві не боявся гадюки, так за все життя й не побачивши її ніде?
- Б Святий Федосій більш скидався на батька (О. Довженко)
- В Було як вилізуть всі четверо на тин, сядуть рядочком, як горобці, та як почнуть співать (О. Довженко)
- Г Ось він стоїть передо мною далеко на київських горах (О. Довженко)
- Д На драній стрісі півень піє (О. Довженко)

4. Відокремлене означення виділяється комами в реченні

- А Гетьман підняв безсонням обпалені очі.
- Б Стояв собор старовинний із випаленою душею.
- В Якись недопалені книги заблуканий місяць знадвору холодним пальцем гортав.
- Г І довго ще літав над руїнами магістрату легенький попіл спалених паперів.
- Д Цвіте земля задивлена в свободу.

5. Образ Возного у п'єсі «Наталка Полтавка» переважно

- А харизматичний
- Б сентиментальний
- В романтичний
- Г ліричний
- Д сатиричний

6. Уособленням найбільш характерних рис козака-запорожця в романі «Чорна рада» є

- А Брюховецький
- Б Черевань
- В Сомко
- Г Петро
- Д Кирило Тур

Список рекомендованої літератури

1. Бернадська Н.І. Українська література ХХ століття. – К., 2005.
2. Довідник з культури мови / За ред. С. Я. Єрмоленко. – К., 2005.
3. Козачук Г.О. Українська мова для абітурієнтів. – К., 2008.
4. Літературознавчий словник-довідник / Р. Т. Гром'як, Ю. І. Ковалів та ін. – К., 2006.
5. Міляновський Е. Шкільний довідник з української мови. 5 – 11 клас. – Тернопіль, 2000.
6. Українська література в портретах і довідках: Давня література – література ХІХ ст.: Довідник. – К., 2000.
7. Українська література: Хрестоматія нововведених творів за програмою 2002 р.: У 3 ч. / Автор-укладач Р. В. Мовчан. – Ч.3 (9 – 11 класи). – К., 2003.
8. Українська мова і література. Збірник типових тестів ЗНО 2015.- К., 2015.
9. Український правопис. – К., 2012.
10. Ющук І.П. Практикум з правопису української мови. – К., 2007.